

مجموعہ ابوالضیا

ماہوار شاہہ سندن دلی تطہیرہ چالش
پر تو حکمت و عرفان ایلہ تنویرہ آتش

علوم و معارف دین بحث ایدرہ و عرفانہ عربی ابتدائیکہ اون بشدہ نشر اول نور مجموعہ فنوندرہ

نومرو ۲۰ جلد ۲ [فی غرہ رجب سنہ ۱۲۹۸] نسخہ می ۳ غروش

« اولسقی نه قدر کیسه تھی نقد غنادن

عرفان ایلہ محسود کرام وزیر »

ادعای خدمت و لیاقت بولنده ایسه نفعیٹ

« جهانی طوتدی نظمسه سراپا شهرت و نامی

اگرچه خطبه دن طی ایتدیله سلطان عثمانی »

یتلری کبی آداب شرعیه و مرعیه مطابقی اولهرق سولیمک لازم کلیر .

(مابعدی یکریمی برنجی جزوده)

اهمیت حفظ مال

(مابعد جزو ۱۹)

طائفه دزدانک بر طاقی بادیه نشینان کبی قوت و شوکت و جمعیت
صاحب اولوب، راست کلدیکنه ایصال کزند ایلکده پروایی یوقدر .
ودیکر قسمی ضعفا طاقی اولوب هر کسک معلومی اولدیغی اوزره دلمک
وکلید آچق و قیرمق و یاخود ال چابقلغی و یانکسچیلک ایلک کبی وسائر
درلو افکار مصروفه لربنک انتاج ایلدیکی خدع و حیل و دسائس ایلہ
تمتعده درلر .

اما سائلار، ناس بونلردن دخی بالطبع منفرد بولندیغندن، و آراقده
— سنده بشقه لری کبی چالش ! و کسب ایت ! — بوللو تو بیخ و عتاب
اولنه کلدکلرندن بطائت نفسلرینی اخفا برله تمهید عذر و خللق اموالی
استخراج ضمننده بر طاق حیل اختراع ایلش لردر که بونلرک بعضیسی
معاذالله تعالی، کویا جلب مرحمت ایچون کندوسنی و اولادنی کور ایلک
ویا تعامی و تجانن و عمارض ایتک کبی حاللری دائما مشهوددر .

اما طولاندیر بجایار بونار اصناف کثیره اولوب، ایچارندن اعتبارلی طولاندیر بجایاری یعنی برطاقم تربینات ظاهریه و قولیه و اکاذیب خرافه ایله بعض اراذله چاتوب، قدر و حیثیت صوریه قزاناتر و یا بعض سبکمزانی تغلیط برله، بر بیوک فامیلیادن قیز آلمق و یا مظهر اعتبار اولمق یولنده کزنار (ک) اشدیدر. کیسی غنا و سرمایه دن دم اوره رق، نیجه ضعفایی دام بلاسنه گرفتار ایتکده و کیی ناسک تعجب ایده چکی اقوان و افعالی بلیوب حین ملاقاتده قلباره انبساط و بره جک سوزلی سویله رک، و کیی کرامات اولیا محاکاتیه زمزمه دن صو کتوروب همتی یل کیی اسدیره رک، و آراقده بر آزجق شی کندوسسنه و برلدنجه (صکره دن نادم اوله جق یا) پرهیز و دنیادن اعراض ریازی یاپه رق، و کیی اشعار غریبه و کلام مسجع قرائتیه علی الخصوص نفوس جهلیه شدت تأثیری اولان مذاهبه متعلق تعصبی متضمن مناقب صحابه و مقاتلات صفین و فضائل اهل بیت محاکاتیه آغایه رق، آغلاده رق خلقی طولاندیر مقده حاذقدر .

و برطاقی دخی نسخه ورقیه و افسون و اوتدن، چ-ویدن دوالی و بعض آخر، قرعه و فال و رمل ایله تمتعه لر و کیی رؤس منار و کراسی ده قلوب عوامی استماله و انواع کدیه و یا آقچه پوخته و کسب جاه و اعتبار قصدیه و عظم و حکم بیانه قاقیشه رق، خلقی صومقده ماهر در لر .

ایشته بونار و سائر صنایع معتبره و خسیسه که عد و احصادن بیروندر؛ جمله سی محضاً تعیش ایچون تدقیق فکر ایله استنباط اولنش شیردر .

§

خفی دکلدر که انسانک محتاج بولندیغی معیشتک متوقف اولدیغی شیر که طرق کسبدر؛ کافه سی ماله محتاجدر . و مال دیدیکمز ایشته تفصیل

اولئان مابه الانتفاع اعیان ارض وما علیہادر . بوتقدیرجہ کوزل هوا
ومحل دلکشادخی مالدر . اما لک نہایت درجہ سیدر .

برنجی درجہ دہ مال غدادر؛ صکرہ مسکن، صکرہ سوق وبازار
ودھا صکرہ لباس وبعده اثاث بیت و آلات درجائی مضبوطدر .

ومال معین حقنہدہ احداث مقادیری مستلزم اولان حالت بیع
وتجارندر . چونکہ معاملہ دیدیکمزلک اجناس مختلفہ دخی جریانی ضرورہ
ریاتنددر . مثلاً، طعام ایله کسوہ و کسوہ ایله حیوان، الحاصل بریرینہ
متناسب اولیان امورده واقعدر . بوصورتندہ برکسوہ ویروبدہ طعام
اشترا ایٹک مراد ایدن کشینک اوکسویہ بدل نہ مقدار طعام مساوی
کلہجکی مجہولیدر . بنابرین متبایعین بینندہ توسط ایدهجک برحاکم عدلہ
احتیاج مس ایلشدر .

ومالہ احتیاج دائمی بولندیغندن دوام وطول بقاسی اولدجق معادنہ
رغبت ضروری اولوب، ذهب وفضہ ونحاسدن نقود انخاذا قلمشدر .
بوندن صکرہ احتیاج ضرب ونقش وتقدير ووزنہ وآندن دخی ضربنخانہ
وصیارفہ تحدثنہ انتقال ایلشدر .

نتیجہ

حقیقت حال

خفی بیورلیہ کہ انسانک مأمور ومکلف وبالطبع طالب بولندیغی
سعادت آنجق وسائل ثلثہ ایله تحصیل اولنور؛ بری فضائل نفسیہدر؛ علم
وحسن اخلاق کبی . وثانی فضائل بدنیہدر؛ صحت وسلامت کبی .
وثالث فضائل خارجیہدر؛ مال مثالی .

وسعادتنی مطلوب اولان ذات آنجق نفس ناطقہ اولوب، اودخی
علم ومعرفت ومکارم اخلاقی کندوسنہ صفات ثبوتیہ قیاق اوزرہ تحصیل
ایچون خدمتدهدر . بدن دخی حواس واعضا واسطہ سیلہ نفسہ ومطاعم

و ملایس دخی بدنه خدمتده در . بو حالده نفس ناطقه علمه خادم و بدنه مخدوم و بدن دخی نفسه خادم و ماله مخدوم و مال ایسه بدنه خادم و غیر مخدوم در . پس ، تفصیل سابق و شو اجمال لاحق منیج اولور که کمال ، نفس خیر بالذاتدر . و بو خیر بالذات قضیه سی بقای بدنه محتاجدر . اول دخی مطاعم و ملایسه ، او دخی ماله متوقفدر . بو تقدیر چه مال دیدیکمز خیر بالذات متوقف علیهنک متوقف علیهمدر .

دیگ اولدی که مال ، هر نه قدر خیر بالذات دکل ایسه ده خیر بالذاته آلت و وسیله در .

متوقف علیه دخی متوقف حکمی اخذ ایدر . « وللو سائل حکم المقاصد . » قاعده اصولیه سی مقتضای منجه کمال نفس نه درجه واجب مطلوب ایسه مال دخی او درجه ده واجب اولدیغی تین ایدر .

خاتمه

اهمیت حفظ مال

ظاهر اولدی که حفظ مال مسئله سندن مراد من افراد حقنده کی وجوبی بیاندر . یوقسه بر دوات و هیئت حقنده تحزین و حفظ و تصرفاتده اعتدال قضیه زینک اهمیت مستغنی بیاندر . چونکه بر دوات و هیئتک آسایش و استراحتی بالجمله دولتره ایقاع تهدید ایده جک قدر تحصیل دستایه قدرت ایلدکن صکره اوله یلیر . بو ایسه عسکر و خزائن دائما ضرب ایده جک کی بر حالده بولندیر مقله میسر اولور . بو صورته ملک متبوع اولان ذات دائما ادخار مال و بونکله کسب شان و اقباله مکب و مواظب بولنوب ، اسراف و سفاهتی منفور و تصرف و اداره بی اقدام امور عدایدوب ، اعتقادینه کوره نمایش و احتشام آنجق جمع مال و نکثیر عساکر و اعدایه ایقاع تهدید و تبعه سنی استرقاه ماده لوندن عبارت اولمی در . و بو حالک بویله چه اولسی لازم کله جکی بالبداهه عقلانک معلومیدر .

مال خیر بالذات اولیوب، بلکه مقصود صحیح بر وسیله اولدیخی معلوم اولدقدن صکره بر طاقم مقاصد فاسده دخی وسیله اتخاذ اولمغه صلاحیتی درکار بولمغه کندوسنده هم سم وهم تریاق موجود اولان حیمه مشابعتی درکار ونفس الامرده نه ممدوح ونه ده مذموم لاشی مشابه سنده تابع استعمال بر شی اولدیخی آشکار ایسه ده، فقط بر شئیک فائده وغایت مقصودینه آشنا اولوبده او غایتیه ملتفتاً استعمال وصرف ایدن کشینک غرضی محمود ومشکور وحسن انتفاعی مستلزم ومبرور اوله جنی دخی بدیهیاندن بولمغه مقدمه دن آکلاشدیخی وجهله مال نه دیمکدر؟ ونه ایچوندن؟ وآندن مراده نه در؟ بوراری ییلن کشتی مالی مال ایندیگی حالده حفظ وتدارکی نه راده زده موجب شرف وکمال اوله جنی مبرهن ومتیقندر .

اسطوبیق فیلسوفلر، انسان ماله ال یله سورمیوب، دوچار اولدیخی آلام واکداره دخی شکایت وقید اتمکسزین محمل اولقلغی الک یوک فضیلت عد البشار ایسده بوسیرت افراد مخصوصه مخصص برحالت مقبوله اولوب، بوقسه عموم ایچون بر حکمی مفید شی دکلدر . وقرآن عظیم الشانک مواضع متعدده سنده مال نعمتی اوزرینه واقع اولان امتنان وعلی الخصوص « ان ترک خیرا » و « وانه حب الخیر لشدید » آیت کریمه زنده ماله خیر تسمیه قیلنق وحديث شریفده « نعم المال الصالح للرجل الصالح » بیورلق کبی وارد اولان ستایش جهتیه شرعاً دخی ممدوحیتی نه مر کرده بولمسی لازم کله جکی واضعندر .

قالدی که مقدار کفایه دن فضله سی بختنه کلنجه : آکادخی شوشرف کافیدر که شرعاً مکلف اولان حج وذکات وفدیه وصدقیه فقرا مقدر اوله میوب، آنجق فوق المقدار غنی اولانلر بوعبادتله ایله مثابدر . کذلک فوائد عمومیه ایچون بنای مساجد ومرابط ومکاتب ونحزین کتب وتسویه طرق واجرای میاه وانشای جسر وبونلرک امثالی خیرات وحسانه نائل اولانلر یالکنز اختیار . (مابعدی یکریمی برنجی جزوده)